

അനുഷ്ഠാനകലകളിൽ അന്തർലീനമായ മാതൃത്വസങ്കല്പത്തെ 'പുതപ്പാട്ടിൽ' ഇടശ്ശേരി തോറ്റിയുണർത്തുന്നു. മകരക്കൊയ്ത്തു കഴിഞ്ഞ് പാടങ്ങൾ ഉണങ്ങി വരണ്ടു കിടക്കുന്ന നാളുകളിലാണ് മലബാർ ഗ്രാമങ്ങളിലെ കാവുകളിൽ ഉത്സവങ്ങൾ കൊണ്ടാടാറുള്ളത്. ഉത്സവങ്ങളോടനുബന്ധിച്ച് നടക്കാറുള്ള അനുഷ്ഠാനമാണ് പുതത്തിന്റെ എഴുന്നള്ളത്ത്. വീടുകൾ തോറും കയറിയിറങ്ങുന്ന പുതത്തെ നെല്ലും മുണ്ടും മറും നൽകി വീട്ടുകാർ സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നു. ഈ അനുഷ്ഠാനത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന കവിയുടെ വ്യാഖ്യാനവും വിശകലനവുമാണ് 'പുതപ്പാട്ടി'ന്റെ ഇതിവൃത്തത്തെ മെഞ്ഞെടുക്കുന്നത്. കുട്ടിക്കാലത്ത് കേട്ടു ശീലിച്ച അദ്ഭുതകഥകളിൽ നിറഞ്ഞുനിന്ന അതിമാനുഷ കഥാപാത്രങ്ങൾ ഇടശ്ശേരിയുടെ അനുഭവസമ്പന്നതയായിരുന്നു. 'പുതപ്പാട്ടി'ന്റെ ആമുഖവചനങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം അതേററുപറയുന്നുണ്ട്. ഗ്രീഷ്മാരംഭത്തോടു കൂടി എല്ലാ വീടുകളിലും തുടിക്കൊട്ടും കുഴൽവിളിയുമായി കയറിവരുന്ന വിവിധവേഷക്കാരായ പുതങ്ങളെ അദ്ദേഹം പ്രത്യേകം പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്. 'മറ്റാരോടുമില്ലാത്ത മമതയും വേഴ്ചയും ഈ കഥാപാത്രങ്ങളോട് തനിക്കുണ്ടായിരുന്നെന്നും ഇടശ്ശേരി വ്യക്തമാക്കുന്നു. കണ്ടുംകേട്ടും പരിചയിച്ച നൂറുക്കൂട്ടുകളുടെയും സംഭവങ്ങളുടെയും അടരുകളിലൂടെ കവിഭാവന കടന്നു കയറുന്നു. അവയെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഒരു ദേവതാസങ്കല്പത്തിനു രൂപംകൊടുക്കുന്നു. അങ്ങനെ പുരാവൃത്തത്തെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള ഒരു കാവ്യാഖ്യാനം മലയാള കവിതയിൽ അവതരിക്കുന്നു: അതാണ് 'പുതപ്പാട്ട്'.

നാടകീയതയാണ് 'പുതപ്പാട്ടി'ന്റെ മുഖമുദ്ര. നിരവധി നാടകീയ മുഹൂർത്തങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും ആഖ്യാനത്തിലൂടെ അവയെ കോർത്തിണക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ശില്പഘടനയാണ് ഈ കൃതികളുള്ളത്. സ്വന്തം സഹോദരിയുടെ കഥാകഥനരീതി അവലംബിച്ചാണ് കവി രചന നിർവഹിച്ചിരിക്കുന്നത്. തെക്കൻ മലബാറിലെ ഒരു ഗ്രാമീണ സന്ധ്യയിൽനിന്നാണ് കവിത ആരംഭിക്കുന്നത്. വിളക്കുവെച്ച് സന്ധ്യാവന്ദനവും കഴിഞ്ഞ് അത്താഴത്തിനും ഉറക്കത്തിനും കാത്തിരിക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ മനസ്സുകളിലേയ്ക്ക് ഒരു കഥയായി 'പുതപ്പാട്ട്' അവതരിക്കുന്നു. തുടിക്കൊട്ടിന്റെയും ചിലമ്പൊലിയുടെയും അകമ്പടിയോടെ കടന്നുവരുന്ന പുതത്തിന്റെ രൂപവർണനയാണ് ആദ്യം നടത്തുന്നത്. പിള്ളത്തോടയും, പണ്ടങ്ങളും, ചായക്കിരീടവും വെള്ളപ്പാവാടയുമണിഞ്ഞ് നൃത്തം ചെയ്തുവരുന്ന പുതത്തെ ചൂഴ്ന്നുനിൽക്കുന്ന അലരുകിതയുടെ പരിവേഷം പ്രഥമചിത്രത്തിൽ തന്നെ പ്രകടമാകുന്നുണ്ട്, കുട്ടികളുടെ മുന്നിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്ന പുതത്തിന്റെ വാങ്മയചിത്രം കൗതുകമുണർത്തുന്ന ഒന്നാണ്. ഈ അവതരണത്തിനുശേഷം പുരാവൃത്തത്തിലേയ്ക്കു കടക്കുകയാണ്. പുതത്തിന്റെ അദ്ഭുതകൃത്യങ്ങളും ക്രൂരകർമ്മങ്ങളും വിവരിക്കുന്നു. പറയന്റെ കുന്നിന്റെ ചെരിവിലുള്ള പാറക്കെട്ടിനടിയിൽ കിളിവാതിലിലൂടെ പുറത്തേയ്ക്കു തുറകണ്ണുപോയിച്ചു വസിക്കുന്നു. പൈക്കളെ മേയ്ക്കുന്ന ചെക്കന്മാർ പച്ചിലപ്പുന്തണലിൽ മയങ്ങുമ്പോൾ പശുവിന്റെ പാൽ കുടിക്കുന്നു. സന്ധ്യാസമയത്തു ബന്ധുഗൃഹങ്ങളിലേക്ക് ഉഴറി നടക്കുന്നവരെ അകലേയ്ക്കു വഴി തെറ്റിച്ചുകൊണ്ടുപോയി താങ്ങുലം വാങ്ങുന്നു. മുറുകിയതിനുശേഷം തെച്ചിപ്പൊന്തകളിലേയ്ക്കു പാറ്റി തുപ്പുന്നു. പാതിരയുടെ മച്ചുകളിൽ നിറയെ മായാദീപം കത്തിക്കുന്നു. വഴിവക്കിൽ മുടിയിടിച്ചിട്ടുനിന്ന് നേരം തെറ്റിവരുന്ന യുവാക്കളെ ആകർഷിച്ച് ഏഴുനിലമാളികയായി തോന്നുന്ന കരിമ്പനയിലേറ്റി കുരലിൽവെച്ച്, തഴുകി യുറക്കി അവരുടെ ചോരകുടിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയൊക്കെയുള്ള 'അസത്തുപുത'ത്തിന് നെല്ലും മുണ്ടും ഒക്കെ കൊടുക്കുന്നത് എന്തിനാണെന്ന് സംശയിക്കാം. അതൊക്കെ പുതത്തിന്റെ ഭൂതകാലവിക്രിയകളാണെന്നും ഇപ്പോൾ അതൊരു പാവമാണെന്നും, എപ്പോഴും വ്യസനിച്ചു നടക്കുകയാണെന്നും വിശദീകരിക്കുന്നു. ആ വ്യസനത്തിന്റെ കാരണം ഒരു കഥയിലൂടെ വിളംബരപ്പെടുത്തുന്നു. അങ്ങനെയാണ് കഥ ചുരുൾ നിവരുന്നത്.

മാളിക വീട്ടിലെ നങ്ങേലി എന്ന സ്ത്രീക്ക് ആറ്റുനോറ്റുണ്ടായ ഉണ്ണിയെ അവൾ സ്നേഹിച്ചും ലാളിച്ചും താഴത്തും തലയിലും വയ്ക്കാതെ വളർത്തുന്നു. ഏഴു വയസ്സു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അണിയിച്ചൊരുക്കി പള്ളിക്കൂടത്തിലേയ്ക്കയയ്ക്കുന്നു. പുതം വസിക്കുന്ന കുന്നിൻ ചരുവിലെ പാറക്കെട്ടിനരികിലൂടെവേണം ഉണ്ണിക്കു പോകുവാൻ. പുതം കിളിവാതിൽ തുറന്നുനോക്കുമ്പോൾ കാണുന്നത് ഉല്ലാസപൂർവ്വം നടന്നടുക്കുന്ന ഉണ്ണിയെയാണ്. ആറ്റിൽ ഒലിച്ചെത്തുന്ന ആമ്പൽപ്പുപോലെയും ആടിക്കുഴഞ്ഞത്തും അമ്പിളിക്കലപോലെയും പൊന്നുകൂടം പോലെയും പൂവമ്പഴം പോലെയും നടന്നെത്തുന്ന ഉണ്ണിയെക്കണ്ട് പുതത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ മാതൃഭാവം ഉണരുന്നു. അതൊരു പെൺകിടാവിന്റെ വേഷംപുണ്ട് വഴിവക്കിൽ ഇറങ്ങിനിന്ന് ഉണ്ണിയെ കളിക്കാൻ ക്ഷണിച്ചു. പുതത്തിന്റെ നിർബന്ധം മൂലം ഉണ്ണി തന്റെ ഇരുമ്പെഴുത്താണി ദൂരെയെറിയുന്നു. അതോടെ പുതം ഉണ്ണിയെ കുട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അവർ പൂമരച്ചോട്ടിൽ പൂമാല കോർത്തുരസിച്ച് ഇരുന്നു.

എഴുതാൻ പോയ കിടാവിനെ കാണാതെ പരിഭ്രാന്തയാകുന്ന അമ്മയുടെ ചിത്രമാണ് അടു

ത്തതായി അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ആറ്റിൻകരയിലുടനീളം അമ്മ ഉണ്ണിയെത്തേടി അലയുന്നു. മാതൃ ത്വത്തിന്റെ ആ നിലവിളി സർവചരാചരങ്ങളെയും സ്പർശിക്കുന്നുണ്ട്. പുഴയിൽ നീന്തിക്കുളിച്ചിരുന്ന മത്സ്യങ്ങൾ അതുകേട്ടു നിശ്ചലം നിന്നുപോകുന്നു. പൊത്തിൽനിന്നു പുറത്തുവന്ന നത്തു കൾ എന്താണു കാരണമെന്നന്വേഷിക്കുന്നു; പൂട്ടിമറിച്ചിട്ട മൺകട്ടകളിൽപ്പോലും ചുടുവീർപ്പുകളുയർന്നു. അമ്മയുടെ വിലാപം പുതത്തിന്റെ ചെവിയിലും എത്തുന്നു. അമ്മയെ പേടിപ്പിച്ചോടിക്കാനായി പുതത്തിന്റെ ശ്രമം. അതു പല തന്ത്രങ്ങളും പ്രയോഗിക്കുന്നു. പക്ഷേ, അതിനൊന്നും അമ്മയെ പിന്തിരിപ്പിക്കാനാവുന്നില്ല. 'തരികെന്റെ കുഞ്ഞിനെ' എന്ന ആവശ്യവുമായി അമ്മ പതറാതെ നിന്നു. പൊന്നും രത്നവും കിഴികെട്ടി നൽകി അമ്മയെ പ്രലോഭിപ്പിക്കാനായി പുതത്തിന്റെ അടുത്തശ്രമം. എന്നാൽ, സ്വർണവും രത്നങ്ങളും നോക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ തന്റെ രണ്ടു കണ്ണുകളും ചുഴ്ന്നെടുത്ത് പുതത്തിനു മുൻപിൽ കാഴ്ചവെച്ച് അമ്മ പറയുന്നു:

“ഇതിലും വലിയതാണെന്റെ പൊന്നോമന അതിനെ, തരികെന്റെ പുതമേ നീ”

അമ്മ അന്ധയായിത്തീർന്നപ്പോൾ പുതം മറ്റൊരു തന്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു. തെച്ചിക്കോലു പറിച്ച് മന്ത്രം ജപിച്ച് മറ്റൊരുണ്ണിയെ നിർമ്മിച്ച് അമ്മയ്ക്കു നൽകുന്നു. പുതത്തിന്റെ കാപട്യം മനസ്സിലാക്കിയ അമ്മ അതിനെ ശപിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കൈകളുയർത്തുകയും ശാപവാക്കുകൾ ഉച്ചരിക്കാനൊരുങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. പരാജയപ്പെടുന്ന പുതം കീഴടങ്ങുകയാണ്. അത് ഉണ്ണിയെ അമ്മയ്ക്കു തിരികെ നൽകുന്നു. അമ്മയുടെ കണ്ണുകൾക്ക് മുമ്പത്തെപ്പോലെ കാഴ്ചശക്തി ഉണ്ടാവാമെന്ന് അരുളുന്നു. സന്തുഷ്ടയാവുന്ന അമ്മ. പക്ഷേ, പുതത്തിന്റെ വ്യസനം മനസ്സിലാക്കുന്നു. എല്ലാ വർഷവും മകരക്കൊയ്ത്തു കഴിഞ്ഞ് തങ്ങളുടെ വീട്ടിലേയ്ക്ക് അമ്മ പുതത്തെ ക്ഷണിക്കുന്നു. എന്നാൽ വീടേതാണെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നില്ല. വീടേതാണെന്നറിഞ്ഞാൽ പുതം വീണ്ടും ഉണ്ണിയെ അപഹരിച്ചാലോ എന്ന ഭയം കൊണ്ടാവാം അതു മറച്ചുവെച്ചത്. മകരക്കൊയ്ത്തു കഴിഞ്ഞാൽ പുതം ഉണ്ണിയെ തിരക്കി ഓരോ വീടും കയറിയിറങ്ങുകയാണ്. പുതത്തിന്റെ എഴുന്നള്ളത്തിനു പിന്നിൽ ഈ കഥയുടെ പൊരുളാണ് കവി സങ്കല്പിക്കുന്നത്.

ചില നാടകീയരംഗങ്ങൾ കോർത്തെടുത്ത് അവതരിപ്പിക്കുന്ന രീതിയിലാണ് 'പുതപ്പാട്ടി'ന്റെ ഇതിവൃത്തസംവിധാനം നിർവഹിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതിവൃത്തഘടനയിലെ മുഖ്യനാടകീയ സന്ദർഭങ്ങൾ ഇവയാണ്.

ഒന്ന്: ആമുഖം; പുതത്തെ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. പുതത്തിന്റെ രൂപഭാവങ്ങൾ, വേഷവിതാനങ്ങൾ, ആടയാഭരണങ്ങൾ, വാദ്യഘോഷങ്ങൾ ഇവ വിശദമാക്കുന്നു.

രണ്ട്: പുതത്തെ സംബന്ധിച്ച കേട്ടുകേൾവികൾ: പുതത്തിന്റെ ആവാസകേന്ദ്രം. പുതത്തിന്റെ വിക്രിയകൾ, അദ്ഭുതകർമ്മങ്ങൾ, മാന്ത്രിക വിദ്യകൾ. (കൂരകർമ്മങ്ങൾ- ഇവ വിശദമാക്കുന്നു).

മൂന്ന്: ഉണ്ണിയുടെ കഥ. ആറ്റിൻവക്കത്തെ മാളികവീട്ടിലെ നങ്ങേലിയ്ക്ക് ആറ്റുന്നോറ്റുണ്ടാകുന്ന ഉണ്ണിയെ അവൾ ലാളിച്ചു വളർത്തുന്നു. ഏഴു വയസ്സായപ്പോൾ ഉണ്ണിയെ അണിയിച്ചൊരുക്കി പള്ളിക്കൂടത്തിലേയ്ക്കയയ്ക്കുന്നു. പുതം പാർക്കുന്ന കുന്നിനരികിലൂടെ പോകുന്ന ഉണ്ണിയെ പുതം കാണുന്നു. ഉണ്ണിയിൽ കൗതുകം തോന്നിയ പുതം ഒരു പെൺകിടാവിന്റെ രൂപം സ്വീകരിച്ച് അവനെ ആകർഷിച്ചു. ഇരുവെഴുത്താണി എറിഞ്ഞുകളയാൻ പുതം ഉണ്ണിയെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. അതു കളഞ്ഞപ്പോൾ പുതം ഉണ്ണിയെ കൂട്ടിപ്പോകുന്നു.

നാല്: എഴുതാൻ പോയ ഉണ്ണി തിരിച്ചെത്താത്തതിൽ പരിഭ്രാന്തയായ അമ്മയുടെ മുഖം. ഉണ്ണിയെ വിളിച്ചു വിലപിച്ചുകൊണ്ട് അമ്മ അലയുന്നു. ഈ വിലാപം പുതം കേൾക്കുന്നു.

അഞ്ച്: അമ്മയെ പേടിപ്പിച്ചോടിക്കാനുള്ള പുതത്തിന്റെ ശ്രമം. എല്ലാ തന്ത്രങ്ങളെയും അമ്മ അതിജീവിക്കുന്നു. സ്വർണവും രത്നങ്ങളും നൽകി പുതം അമ്മയെ പ്രലോഭിപ്പിക്കാൻ മുതിരുന്നു. അമ്മ തന്റെ കണ്ണുകൾ ചുഴ്ന്നെടുത്ത് പുതത്തിനു കാഴ്ചവെച്ച് ഉണ്ണിയെ തിരികെത്തരാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

ആറ്: തെച്ചിക്കോൽ പറിച്ച് മന്ത്രം ജപിച്ച് മറ്റൊരുണ്ണിയെ നിർമ്മിച്ച് പുതം അമ്മയെ കബളിപ്പിക്കാനൊരുങ്ങുന്നു. പുതത്തിന്റെ കാപട്യം മനസ്സിലാക്കിയ അമ്മ അതിനെ ശപിക്കാനൊരുങ്ങുന്നു. പുതം കീഴടങ്ങുന്നു. ഉണ്ണിയെ തിരിച്ചു നൽകുന്നു.

പുതത്തിന്റെ സഹതാപാർദ്രചിത്രം. മകരക്കൊയ്ത്തു കഴിഞ്ഞ് വീട്ടിൽ വരാനുള്ള അമ്മയുടെ ക്ഷണം, ആളുകളുടെ പരിഹാസവാക്കുകൾക്കിരയാകുന്നു പുതത്തിന്റെ ദയനീയത - കവിയുടെ വാക്കുകൾ - ഇങ്ങനെ ഏഴു മുഖ്യ സന്ദർഭസൃഷ്ടിയിലൂടെ ഇതിവൃത്തം രൂപപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഗദ്യത്തിലുള്ള വിവരണങ്ങളും സൂചനകളും നൽകി ആ സന്ദർഭങ്ങളെ പരസ്പരം ബന്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

അനുഷ്ഠാന കലയിൽ ദേവതാസങ്കല്പമാണ് പുതത്തിനുള്ളത്. അദ്ഭുതകൃത്യങ്ങളുടെയും അമാനുഷിക ശക്തിയുടെയും പ്രഭാവലയം ആ സങ്കല്പത്തെ ചൂഴ്ന്നു നിലകൊള്ളുന്നു. ഈ ദിവ്യ സങ്കല്പത്തിന്റെ ആർദ്രസാന്നിധ്യം പുതത്തിൽ ചാർത്തിക്കൊടുക്കുന്നു. മാതൃവാത്സല്യത്തിന്റെ അടക്കാനാവാത്ത വികാരവിക്ഷോഭമാണ് ഇടശ്ശേരി പുതത്തിൽ സന്നിവേശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ മനുഷ്യാതീത സങ്കല്പങ്ങളെ മനുഷ്യസഹജമായ യാഥാർഥ്യങ്ങൾ കീഴടക്കുന്ന അനുഭവമാണ് 'പുതപ്പാട്ട്' കാഴ്ചവയ്ക്കുന്നത് എന്നു പറയാം. പള്ളിക്കൂടത്തിൽപ്പോകുന്ന ഉണ്ണിയെ കാണുമ്പോൾ പുതത്തിൽ മാതൃവാത്സല്യം മുളപൊട്ടുന്നു. അതിന്റെ ഉള്ളിൽ 'ഒരിക്കിളി'

തോന്നുകയും, മാറാത്ത 'കോരിത്തരിക്കുക'യും ചെയ്യുന്നു. തന്റെ മനുഷ്യാതീത ശക്തി ഉപയോഗിച്ച് പുതം ഒരോമനപെൺകിടാവായിമാറി ഉണ്ണിയെ വശീകരിക്കുന്നു. കേട്ടുകേൾവിക്കളിൽ പുതത്തിന്റെ സ്വഭാവസവിശേഷതയായി നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നത് മനുഷ്യന്റെ ചോരകുടിക്കുന്ന ക്രൂരതയാണ്. ഇവിടെ യാഥാർത്ഥ്യമായനുഭവപ്പെടുന്നതാകട്ടെ അതിന്റെയുള്ളിൽ തിരയടിക്കുന്ന മാതൃവാത്സല്യമാണ്. ഉണ്ണിയെ തന്റെ വരുതിയിലാക്കുന്ന പുതം അവനെ ഉപദ്രവിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുപോലുമില്ല. ഉണ്ണിയുമായി സല്ലപിക്കുകയും വിനോദിക്കുകയും മാല കോർത്തുരസിക്കുകയുമാണ്. അനുഷ്ഠാനത്തിലെ ദൈവികതയും ക്രൂരതയും മാനുഷ്യകതയും മാതൃവാത്സല്യവുമായി പരിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

അമ്മയും പുതവും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നത് മാതൃവാത്സല്യത്തിന്റെ ഭിന്നമുഖങ്ങളെയാണ്. പെറ്റവയറിന്റെ ഉൽകണ്ഠയും സ്നേഹതീക്ഷ്ണതയുമാണ് അമ്മയിൽ നിറയുന്നത്. പുതമാകട്ടെ തനിക്കന്യമായ മാതൃത്വത്തെ എത്തിപ്പിടിക്കാനൊരുങ്ങുകയാണ്; ലഭ്യമാകാതെ പോയ സൗഭാഗ്യത്തെ കൈവശപ്പെടുത്താനുഴലുകയാണ്. ഉണ്ണിയെ കാണാതെ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ട് കാടും മേടും കയറിയിറങ്ങുന്ന അമ്മ പുതത്തെ നേരിടുകയാണ്. കൈവിട്ടുപോയ ഉണ്ണിയെ വീണ്ടെടുക്കാനുള്ള അമ്മയുടെ വ്യഗ്രതയും, യാദൃച്ഛികമായി ലഭിച്ച ഉണ്ണിയെ നഷ്ടപ്പെടുത്താനാവില്ലെന്ന പുതത്തിന്റെ പിടിവാശിയുമാണ് ഏററുമുട്ടുന്നത്. മനുഷ്യാതീതസിദ്ധികളുടെ പിൻബലത്തോടെയുള്ള പുതത്തിന്റെ കടന്നാക്രമണങ്ങളെ മാതൃത്വത്തിന്റെ ഉള്ളൂറപ്പുകൊണ്ടുമാത്രം അമ്മ അഭിമുഖീകരിക്കുകയും അതിജീവിക്കുകയാണ്.

“പേടിപ്പിച്ചോടിക്കാൻ നോക്കി പുതം
പേടിക്കാതങ്ങനെ നിന്നാളമ്മ.
കാറ്റിൻ ചുഴലിയായ്ച്ചെന്നു പുതം
കുറ്റികണകങ്ങുനിന്നാളമ്മ
കാട്ടുതീയായിട്ടുംചെന്നുപുതം
കണ്ണീരാലൊക്കെ കെടുത്താളമ്മ
നരിയായും പുലിയായും ചെന്നു പുതം
തരികെന്റെ കുഞ്ഞിനെയെന്നാളമ്മ.”

സ്വർണവും രത്നങ്ങളും നൽകി അമ്മയെ വശത്താക്കാനാണ് പുതത്തിന്റെ അടുത്ത ഉദ്യമം. കണ്ണുകൾ ചൂഴ്ന്നെടുത്ത് പുതത്തിനു സമർപ്പിക്കുന്ന അമ്മ ആത്മത്യാഗത്തിലൂടെ അമാനുഷ തലത്തിലേയ്ക്കുയരുകയാണ്. അന്ധയായ അമ്മയെ കൗശലത്തിലൂടെ കബളിപ്പിക്കാനുള്ള പുതത്തിന്റെ യത്നവും പരാജയപ്പെടുന്നു. സ്വന്തം കുഞ്ഞിനെ തിരിച്ചറിയാൻ ഒരമ്മയ്ക്ക് കണ്ണുകളോ കാഴ്ചശക്തിയോ വേണമെന്നില്ല. പെറ്റവയറിനെ വഞ്ചിക്കുന്ന പുതത്തെ അമ്മ ശപിക്കാനൊരുങ്ങുന്നു. കൊടിയ ശാപത്തിനായി കൈകളുയർത്തുമ്പോഴേയ്ക്കും പുതം കീഴടങ്ങുകയാണ്. ഇങ്ങനെ ഒരു സ്നേഹസംഗരത്തിന്റെ ചിത്രീകരണമാണ് പുതപ്പാട്ടിൽ നിർവഹിക്കപ്പെടുന്നത്. മാതൃത്വത്തിന്റെ സ്നേഹതീവ്രതയ്ക്കും ആത്മസമർപ്പണസന്നദ്ധതയ്ക്കും മുന്നിൽ പുതത്തിന്റെ മനുഷ്യാതീതശക്തിക്കു പരാജയം സമ്മതിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ഉണ്ണിയെ തിരിച്ചുകിട്ടുന്ന അമ്മ സന്തോഷത്തോടെ മടങ്ങുന്നതു ചിത്രീകരിച്ചുകൊണ്ടു കവി കാവ്യം അവസാനിപ്പിക്കുന്നില്ല എന്നതു ശ്രദ്ധേയമാണ്. പിന്നീട് കവിമനസ്സ് പുതത്തിന്റെ പക്ഷത്തേയ്ക്കു ചായുകയാണ്. അമ്മയുടെ കണ്ണുകളിൽ സന്തോഷം അലയടിക്കുമ്പോൾ പുതത്തിന്റെ തുറകണ്ണുകൾ കണ്ണീർക്കയങ്ങളായിത്തീരുന്നു. അവ ചൊരിയുന്ന കണ്ണീർച്ചോല അമ്മയുടെ മനസ്സിലിയിക്കുന്നു. ഓരോ ആണ്ടിലും മരകക്കൊയ്ത്തു കഴിയുമ്പോൾ പൊന്നുണ്ണിക്കു കുതുകമണയ്ക്കാനും തങ്ങളുടെ വീടിനു മംഗളമേകാനും വേണ്ടി വീട്ടിലേയ്ക്കു വരണമെന്ന് അമ്മ പുതത്തെ ക്ഷണിക്കുന്നു. പുതത്തിന്റെ മനസ്സിൽ മാതൃസഹജമായ ദുഃഖം അലമുറയിടുന്നത് അമ്മ തിരിച്ചറിയുന്നു. പുതത്തിൽ നിന്നുള്ള ശാപത്തെ അമ്മ ഭയക്കുന്നു. അതോടൊപ്പം പുതം വന്നാൽ ഇനിയും ഉണ്ണിയെ അപഹരിക്കുമോ എന്ന ഭയം അമ്മയെ അലട്ടുന്നുണ്ട്. വീട് കൃത്യമായി പറഞ്ഞുകൊടുക്കാത്തത് അതുകൊണ്ടാവാം എന്ന സംശയത്തിന് അടിവരയിട്ടുകൊണ്ടാണ് കാവ്യം അവസാനിക്കുന്നത്. ഇപ്പോഴും പുതം ഉണ്ണിയെത്തേടി ഓരോ വീടും കയറിയിറങ്ങുന്നുവെന്നാണ് സങ്കല്പം. മരകക്കൊയ്ത്തു കഴിയുമ്പോൾ ഓരോ വീട്ടിലും കയറിയിറങ്ങി പുതം ഗ്രാമപര്യടനം നടത്തുന്നതിന്റെ പൊരുൾ അതാണ്. ഉണ്ണിയോടുള്ള അമ്മയുടെയും പുതത്തിന്റെയും സ്നേഹത്തെ കവി തുല്യ പ്രാധാന്യത്തോടെ കാണുന്നു. കവിതയുടെ അവസാന ഭാഗത്ത് പുതത്തെ സഹതാപാർദ്രമായ കാഴ്ചപ്പാടോടെ കാണുന്നു. 'കുഞ്ഞിനെ വേണോ' എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ആളുകളുടെ പരിഹാസമേറ്റു തളരുന്ന പുതത്തിന്റെ മനസ്സിൽ മാതൃത്വത്തിന്റെ കടലിരമ്പുന്നത് ആരും അറിയുന്നില്ല. പുതത്തിന്റെ ആഗമനം വിളിച്ചറിയുന്ന കുഴൽ വിളിയിൽ അറിയപ്പെടാത്ത സ്നേഹത്തിന്റെ വിഹാലതകളാണുള്ളത്. പക്ഷേ, കുഴൽവിളിയുടെ തേങ്ങൽ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടാതെ പോകുന്നു. വ്യത്യസ്ത കോണുകളിൽനിന്നുകൊണ്ട് മാതൃത്വത്തിന്റെ ശക്തിസ്രോതസ്സുകളെ വീക്ഷിക്കുകയാണ് കവി. മാതൃത്വം സാഹോദര്യം തുടങ്ങിയ മാനുഷിക ഭാവങ്ങൾ ഇടശ്ശേരിക്കു പ്രിയപ്പെട്ട പ്രമേയങ്ങളാണ്. ഒരനുഷ്ഠാനത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിർവഹിക്കുന്നു മാതൃഭാവത്തിന്റെ ഹൃദയഹാരിയായ ആവിഷ്കാരമാണ് പുതപ്പാട്ട്.